5 bani în România.- 10 bani în străinătate | C G B

6 PAGINI

Anul XXXII.-- N-rul 175.--Sâmbătă 28 Junie 1914

ABONAMENTE
ROMÂNIA: Lei 4,65 | 9,15 | 18.- — STRĂINĂTATE: Lei 10.- | 20.- | 40.-
3 luni | 6 luni | Un an

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ STIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ
TELEGRAFICE ŞI TELEFONICE

Fondator: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
PAGINA III
Linia corp. 7 Bani 50
Idem pag. IV „ 40
Inserţii şi reclame 3,50 linia
Anunţuri sau informaţiuni mortuare după mărime dela 60–150 lei

Redacţia şi Administraţia: — Bucureşti — 11, Brezoianu, 11

Familia moştenitorului Austro-Ungariei

Arhiducele Carol Franz Iosef şi soţia sa arhiducesa Zita cu copii lor: Franz-Iosef Otto (născut în Decembrie 1912) şi arhiducesa Adelaida (născută în Decembrie 1913)

Bucureşti, 27 Junie.

Amănuntele reformei electorale

Din cele ce s'aŭ publicat până acuma cu privire la părerile ce predomină în sânul majorităţilor parlamentare asupra amănuntelor reformei electorale ce are să se propună la toamnă, s'a putut vedea că toate aceste păreri se întrunesc în următoarele puncte, dintre cele mai de căpetenie:

1. Ca în viitorul colegiu unic să voteze toţi cetăţenii majori cu ştiinţa cititului şi a scrisulu.

2. Ca viitorii candidaţi să se prezinte într'o anumită proporţie pe judeţe, iar nu câte unul pe circumscripţii, şi numai votarea să se facă pe circumscripţii pentru toţi candidaţii.

3. Ca să se găsească o modalitate prin care să se asigure o reprezentare proporţională a partidelor saŭ candidaţilor în luptă.

Rămâne în primul rând diverginţa asupra scrutinului uninominal saŭ a scrutinului pe listă, partizanii acestuia din urmă mai susţinând că nicĭ reprezentarea proporţională nu ar fi cu putinţă decât numaĭ cu acest sistem, iar nicĭdecum cu acela al scrutinului uninominal.

Dar, dacă în privinţa punctului 3, adică a modalităţilor asigurăriĭ reprezentăriĭ proporţionale, saŭ a reprezentăriĭ minorităţilor, nedumeririle perzistă, mai sunt şi alte chestiuni carĭ pot intra în generalitatea celorlalte puncte şi asupra cărora încap încă, şi vor mai fi de sigur discuţiuni.

Astfel, dacă se pune ca principiŭ de către toţi membriĭ majorităţilor parlamentare ca dreptul de vot să fie condiţionat de cunoaşterea cititului şi scrisului, sunt unii carĭ ar fi de părere să se admită totuşi excepţiuni; astfel, să se hotărască cum că în ce priveşte pe aceia neştiutorĭ de carte care se bucură cu legea actuală de dreptul de vot, eĭ să continue a se bucura şi în viitor de acest drept, în colegiul unic, să li se considere adică aceasta un drept câştigat, de care n'ar fi just să fie despoiaţi. Alţiĭ socot că ar fi mai potrivit ca să se acorde neştiutorilor de carte dreptul de vot numaĭ de la o vârstă înainte, de pildă de la 30 saŭ 35 de aniĭ, având în vedere neputinţa în care se găseaŭ mulţi din aceştia, cu starea instrucţieĭ în ţară acum un sfert de veac, de a-şĭ însuşi măcar instrucţia elementară.

O altă idee care ese tot mai mult la iveală, este aceea a votuluĭ plural. Cititoriĭ îşĭ maĭ aduc poate aminte că nu de mult am vorbit în acest loc despre o propunere ce s'a făcut în Franţa ca să se acorde părinţilor de familie saŭ şi numaĭ celor căsătoriţi chiar şi fără copiĭ, maĭ multe voturi de cât necăsătoriţilor. Nu credeam am zis, că o idee ca aceasta să prindă aşa curând la noi; totuşi o vedem discutată şi admisă de mulţi. Alţiĭ sunt de părere să se acorde maĭ multe voturi, două, treĭ saŭ chiar patru, alegătorilor cu o instrucţie superioară saŭ cu un anumit cens, — pentru ca să se păstreze întrucâtva şi în viitor proponderenţa acestora asupra mulţimiĭ neştiutoare. In sfârşit maĭ este şi părerea că, pe lângă cunoaşterea cititului şi a scrisului să se maĭ ceară alegătorului viitorului colegiu unic şi un cens oricât de mic, de pildă acela cerut azĭ alegătorilor colegiului III: un venit anual impozabil de cel puţin 300 de leĭ.

Lasă că maĭ sunt şi alte probleme destule de rezolvat, — de pildă cum vom sta cu asigurarea secretului votului şi a libertăţiĭ alegerilor cu noul sistem electoral, — apoĭ chestiunea obligativităţeĭ, pentru toţi alegătoriĭ saŭ numaĭ pentru funcţionariĭ, etc.—dar va fi o întreagă nouă procedură de stabilit şi de redactat, ceea ce are să dea de lucru mult şi bine comisiuniloŕ parlamentare însărcinate cu amănunţirea reformelor de propus.

Discuţiunea este deocamdată în sânul acelor comisiuni. Aceasta însă nu o împiedică să continue şi în mod public, chiar şi dacă se va crede de cuviinţă ca acele comisiuni să lucreze, până la redeschiderea Constituanteĭ, la adăpost de orice indiscreţiune.

Pentru d. ministru de interne

Neorânduiala serviciuluĭ poştal ia proporţii din ce în ce maĭ mariĭ.

In loc de îndreptare, în urma deselor reclamaţiuni nu numaĭ ale noastre ci ale tuturor ziarelor, răul creşte.

Nu maĭ e nimeni la direcţia poştelor care să privigheze mersul serviciuluĭ?

Iată ce ne-a telegrafiat eriĭ depozitarul nostru din Balş:

Pe zilele de 24 — 26 n'am primit „Universul". Ce-ĭ cauza?

Ce să fie cauza, alta decât neorânduiala serviciuluĭ poştal.

E o adevărată ruşine ce se petrece. Toate se îmbunătăţesc şi se îndreaptă treptat în ţara noastră — numaĭ serviciul poştal dă îndărăt.

Rugăm pe d-l ministru de interne să binevoiască a cerceta ce se petrece în administraţia poştelor de a ajuns serviciul în aşa hal de neorânduială.

Impărţirea medaliei „Avântul ţărei"

Isaccea, 25 Iunie.

Mercurĭ s'a împărţit cu deosebită solemnitate mobilizaţilor din campania 1913 medalia „Avântul ţăreĭ". La orele 8 tot câmpul „Ceair" era plin de lume. Aci s'a oficiat de către preoţiĭ: M. Panait şi P. Crăciunescu un serviciu religios. D-l căpitan V. Dimitriu, însărcinat cu împărţirea medaliilor, printr'o entuziastă cuvântare arată mulţimeĭ meritul ostaşuluĭ român. Vorbeşte apoĭ d-l Gr. Vasiliu, administratorul plăşeĭ Isaccea.

După ce maĭ ţin cuvântăriĭ entuziaste preotul M. Panait şi plotonierul major Gălăţeanu, eleviĭ şcoaleĭ de băeţi, sub conducerea d-lor învăţătoriĭ N. Iosub şi C. Dragomirescu, directorul şcoaleĭ, intonează imnul „La arme", se joacă piesa „Mobilizarea" plăcând foarte mult. Se împart apoĭ pe comună medaliile.

E de remarcat că foarte mulţi din mobilizaţi n'aŭ primit medalia. Rugăm pe ceĭ în drept a dispune trimiterea eĭ.

Escursiune şcolară

Caracal, 25 Iunie.

In zilele de 22 şi 23 Iunie c., eleviĭ absolvenţi ai şcoalelor din comunele Dioştiĭ şi Radomir din Romanaţi în număr de 30 sub conducerea d-neĭ şi d-luĭ Ioan Enăchescu, învăţătoriĭ, aŭ vizitat oraşul Corabia, portul şi locul pe unde viteaza oştire românească a trecut Dunărea la 1877 şi 1913. In orele de după amiază, aŭ vizitat ruinele cetăţeĭ Malva de la Celeĭ, precum şi balta Potel. Seara fiind o frumoasă serbare câmpenească dată de un grup de studenţi în grădina publică din Corabia, d-l G. M. Nicolaescu, primarul oraşuluĭ, a înlesnit intrarea micilor escursionişti în grădină, plătind d-sa taxa.

Eleviĭ aŭ fost găzduiţi noaptea într'una din companiile batalionuluĭ, unde aŭ avut de admirat curăţenia exemplară ce domneşte peste tot.

In ziua de 23 Iunie aŭ vizitat ferma model Studina unde d-l conferenţiar al fermeĭ a dat în mod detaliat toate explicaţiile cuvenite. D-l administrator a oferit gratuit masa escursioniştilor, carĭ pe spesele lor aŭ mers să-şĭ complecteze instrucţia şi educaţia, să-şĭ cunoască patria, putându-se înfăptui ceeace numim patriotism.

In oraşul Caracal eleviĭ aŭ vizitat parcul, uzina electrică, librăria şi tipografia Românească Cooperativă. Aŭ rămas frumos impresionaţi de modul cum se tipăreşte o carte pe care eĭ o citesc în şcoală. Şeful atelieruluĭ, d-l Alexandrescu, a dus pe fiecare să vadă cum se culeg literele, cum se fac formele şi cum es coale tipărite de la maşinile mânate cu motoare electrice. Fiecare elev a plecat cu câte o coală din geografia judeţuluĭ Romanaţi, la care tocmaĭ se lucra în atelier.

Rolul preoţilor în politică

Primim următoarea scrisoare:

Botoşani, 25 Iunie.

Domnule Director,

Am citit cuvântarea preotuluĭ Alexe de la Târgovişte, ţinută la întrunirea conservatoare dela 22 Iunie a. c. în sala Dacia. Ştiind căldura cu care ziarul d-v. îmbrăţişează toate chestiunile de un interes general, vă rog să binevoiţi a da ospitalitate rândurilor de maĭ la vale în răspânditul şi popularul d-v. ziar.

Maĭ întâĭ, un preot e bine să facă o politică înţeleaptă şi cumpănită. Noi nu suntem preoţi numaĭ aĭ conservatorilor, saŭ aĭ liberalilor, orĭ aĭ democraţilor, aĭ boerilor, aĭ comercianţilor, aĭ industriaşilor, saŭ numaĭ aĭ oamenilor de la ţară. In parohiile noastre avem tot felul de creştini carĭ fac parte din diferite partide politice şi din toate clasele sociale. Noi preoţiĭ, trebue să ţinem seamă că în Biserica creştină „nu este iudeŭ saŭ elin, rob, saŭ slobod, ci în toţi şi întru toate Christos". Noi preoţiĭ nu trebue să zicem „că unul este al luĭ Pavel şi altul al luĭ Apolo", ci noi trebue să fim cu toţiĭ şi pentru toţi.

Să căutăm dar ca prin purtarea noastră să nu facem împerechieri politice duşmănoase.

Să nu înăsprim relaţiunile oamenilor politicĭ şi să nu aţâţăm spiritele unora asupra altora, căcĭ cu astfel de purtare călcăm cuvintele Domnuluĭ, carele zice: „Fericiţi făcătoriĭ de pace, că aceia fiiĭ luĭ Dumnezeŭ se vor chema". Şi încă trebue a ne maĭ aduce aminte, că datoria noastră de preoţi este ca să propovăduim pacea şi anume, pacea cea adevărată, nu pacea, cum s'ar întâmpla, ci pacea cea bună şi dreaptă, pacea înţeleaptă şi cumpănită, pacea hotărîtă de Domnul: „Pacea mea daŭ vouă: nu precum lumea dă, eŭ daŭ vouă". Lumea îşĭ are păcatele sale, dar voĭ „îndrăzniţi, că eŭ am biruit lumea".

Noĭ, preoţiĭ, dacă vedem că unii se învrăjbesc trebue să căutăm, ca să facem între eĭ pace. Dacă astăzĭ conservatoriĭ sunt în neînţelegere cu liberaliĭ asupra împroprietăririeĭ celor fără de pământ şi maĭ cu seamă asupra votuluĭ unic, mâine se vor înţelege şi nu e bine ca tocmaĭ noĭ preoţiĭ, astăzĭ să-ĭ irităm şi să-ĭ pornim cu ură unii asupra altora.

Părintele Alexe orĭ cât de bun preot ar fi şi orĭ cât de luminat este, dacă nu s'a dat pe faţă modalitatea, cum se vor face reformele, de unde poate şti, că reformele „nu sunt în interesul ţărănimeĭ". Astăzĭ sunt mulţime de oameniĭ familiariĭ în sate, carĭ n'aŭ nicĭ o palmă de pământ, cum vrem să trăiască eĭ? De unde să se hrănească eĭ? Şi păsările cerului sunt hrănite de cel de sus, dar aceştĭ oameni săracĭ, aŭ nu trebue să se bucure şi eĭ din rodurile pământuluĭ românesc?

Am citit şi cuvântările celorlalţi domnĭ şi drept să spun, nicĭ o cuvântare n'am găsit aşa de pornită şi aşa de violentă.

D-l Al. Marghiloman a rostit un discurs înţelept şi cumpănit, care la urmă zice: „Aşteptăm o „preciziune din partea guvernului", ceeace însemnează „să stăm liniştiţi şi vom vedea, ce vrea să facă guvernul şi atunci la timp oportun mână în mână cu d-voastre vom duce acţiunea" etc.

Nicĭ în cuvântarea d-luĭ N. Filipescu n'am găsit cuvinte aşa de grele, ca cele rostite de părintele Alexe, care trebuia să se gândească cum că în ogorul românesc, plantat cu români, unii îşĭ zic: liberaliĭ, alţiĭ conservatoriĭ şi alţiĭ democraţi, după principiile lor politice, dar toţi sunt români, fiiĭ aĭ ţăriĭ noastre şi toţi trebue să aducă roduriĭ bune pe pământul românesc.

Părintele Alexe făcea foarte bine, dacă, înainte de a vorbi la Dacia, citea maĭ cu atenţiune cuvintele foarte înţelepte rostite de Majestatea Sa Regele, când a primit comisiunile Camerelor constituante cu răspunsul la Mesajul Tronuluĭ:

„Ţara aşteaptă într'adevăr de la toţi fiiĭ săĭ, ca cu hotărâre şi bună chibzuinţă să se satisfacă toate nevoile şi interesele legitime prin armonizarea lor, spre un maĭ mare avânt al desvoltăriĭ sale şi o maĭ strânsă legătură a tuturor păturilor sociale" şi ar fi trebuit să dea toată atenţiunea dorinţiĭ Majestăţeĭ Sale exprimată prin cuvintele: „înainte de a închide ochiĭ aş dori să văd ţara ridicată prin reforme".

Aceste cuvinte sunt un exemplu pentru toţi şi un îmbold către pace şi bună înţelegere, nu către tulburăriĭ şi învrăjbiriĭ.

Să stăm dar cu pace şi să luăm aminte, ca în linişte şi cu bună înţelegere să se aducă toate reformele la o bună şi înţeleaptă înfăptuire, ca astfel România să poată păşi mereu cu paşiĭ mariĭ înainte spre înfăptuirea idealuluĭ românesc.

Econ. Crist. Manoilescu
Parohia Sf-ţiĭ Voivozi
Botoşani

Ofiţeri admişi la şcoala superioară de război

Ofiţeriĭ ale căror nume urmează sunt admişi, cu începere de la 1 Noembrie 1914, ca ofiţeriĭ elevi în anul I de studiiĭ al şcoaleĭ superioare de război:

Infanterie

Căpitaniĭ Amzulescu Dum., din reg. 18 infanterie; Culicĭ Al. din reg. 8 inf.; Dumitrescu R. Alex., de la reg. 7 inf.; Iordăchescu., Gh. dela şcoala de infanterie; Niculescu P. Mih., din reg. 26 inf.; Purcaru Dum., din reg. 22 inf.; Stănescu Ioan, din reg. 17 infanterie.

Locotenenţiĭ: Dumitriu Ioan, de la şcoala de infanterie; Grigorescu Nic., de la şcoala de infanterie; Jinga Petre, din reg. 34 inf.; Marinescu Gabriel, din bat. 2 vânătoriĭ; Mihail Gh., din reg. 34 inf.; Mitrănescu Florea, de la şcoala de infanterie; Săvulescu Ilie, din reg. 39 inf.; Ştefănescu P., din bat. 2 vânătoriĭ; Tătărescu Al., din bat. 5 vânătoriĭ; Teodorescu Paul, de la direcţia infanterieĭ.

Artilerie

Căpitaniĭ: Constantinescu C., din reg. 12 artilerie; Dinescu G., din reg. 22 art.; Leventi Gh., din reg. 25 art.; Mavrocordat D., din reg. 10 art.; Mitulescu V., din reg. 4 art.; Stoica Gr., din reg. 10 artilerie.

Locotenenţiĭ: Alexandrescu A., de la şcoala de artilerie şi geniu; Craifeleanu V., din reg. 11 art.; Ionescu Th., din reg. 3 art.; Leoveanu Em., din reg. 1 art.; Tupa Romulus, de la şcoala de artilerie şi geniu; Vrăjitoru D., din din reg. 1 artilerie.

Cavalerie

Căpitaniĭ: Dugan Opaitz C., din reg. 11 roşiorĭ; Lupu Const., din reg. 11 roşiorĭ; Trandafirescu Const., din reg. 9 călăraşi.

Locotenenţiĭ: Fălcoianu Nic., din reg. 9 roşiorĭ; Niculescu D. Const., de la şcoala de cavalerie; Sănătescu Const., de la şcoala de cavalerie; Varodin Dobre, din reg. 5 roşiorĭ.

Aceştĭ ofiţeriĭ vor trebui să fie prezenţi la şcoală în ziua de 29 Octombrie, orele 9 dimineaţa.

Ofiţeriĭ din trupele călăriĭ şi căpitaniĭ din infanterie sunt obligaţi să aibă caiĭ reglementariĭ carĭ vor fi constataţi de o comisiune numită de şcoală. Ofiţeriĭ carĭ nu vor avea caiĭ în stare de a face serviciu în cele maĭ bune condiţiuni nu vor fi admişi.

Raidul aviatorului german Friedrich

Indrăzneţul aviator german Friedrich care, după cum se ştie, execută, pe un monoplan, în formă de porumbel „Rumpler", un raid în Peninsula Balcanică vizitând totdeodată aerodromurile principalelor oraşe, a sosit Mercurĭ d. a. în Capitală aterisând pe aerodromul „Ligeĭ naţionale aeriene" de la Băneasa. Aviatorul german a venit în Bucureşti direct din Sofia prin Rusciuk.

Aviatoriĭ noştri aŭ făcut colegiuluĭ lor german o primire din cele maĭ călduroase.

Pilotul aviator va sta în Capitală câteva zile, executând în acest timp o serie de sboruri d'asupra Capitaleĭ, după care va pleca în sbor, direct la Berlin.

Fiul cel mare al moştenitorului tronului Germaniei, prinţul Wilhelm de Prusia. El e în vârstă de 8 ani şi şi-a inceput zilele trecute educaţia militară.

Rebeliune în munţii Vâlcei

R.-Vâlcea, 25 Iunie.

In nenumărate rândurĭ, societatea forestieră *Oltul*, din Brezoiu, s'a plâns parchetuluĭ de Vâlcea contra numiţilor: Dumitru N. Pretorian, silvicultor din Voineasa; Dumitru Borboană, primarul com. Voineasa; Petre Droch, Ilie Lopătaru, C-tin Borboană, Ioan Galatescu, Ion Mardale şi alţiĭ opt proprietariĭ moşneniĭ din Voineasa, pentru că agită pe locuitoriĭ din Voineasa —punându-se în capul lor—contra soc. *Oltul*, împotrivindu-se cu forţă şi nelăsând-o să taie pădurea din muntele Voineaga, situată în com. Voineasa, sub pretext că asupra acelui munte ar avea şi eĭ drepturĭ de proprietate.

D-l F. Slăvilescu, unul din reprezentanţiĭ societăţeĭ *Oltul*, a venit Miercurĭ iar în localitate şi a predat o nouă reclamaţiune în mâinile d-luĭ procuror Stoianovicĭ, în legătură cu cele de maĭ sus, contra susnumiţilor prin care societatea se plânge că agitaţiunile şi împotrivirile aŭ luat în ultimul timp un caracter agresiv. Tot satul este în plină fierbere, iar lucrătoriiĭ societăţeĭ împreună cu funcţionariĭ sunt expuşi a fi atacaţi.

Intr'adevăr, din informaţiunile telefonice, culese de subsemnatul, pot afirma că silviculotrul D-tru Pretorian şi primarul Borboană agită pe locuitoriĭ împotriva funcţionarilor şi lucrătorilor societăţeĭ ca să nu-ĭ lase să taie acea pădure, alungându-l cu forţa şi împotrivindu-se chiar faţă de autorităţi.

D-l prim-procuror Stoianovicĭ a plecat astăzĭ cu automobilul în localitate spre a ancheta cele reclamate şi a lua cuvenitele măsurĭ de prevenire a unor eventuale nenorociriĭ.

Coresp.

PROCESUL soc. de cumpătare din com. Călăraşi (Botoşani)

Botoşani, 25 Iunie

In urma unor denunţurĭ şi înscenăriĭ calomnioase din partea duşmanilor firescĭ aĭ societăţeĭ de cumpărare din comuna Călăraşi, conducătoriĭ eĭ aŭ fost chemaţi înaintea tribunaluluĭ Botoşani, ca inculpaţi pentru neregulĭ în conducerea acesteĭ instituţiuni.

Procesul s'a judecat erĭ înaintea tribunaluluĭ nostru şi, în urma probelor făcute în instanţă cum şi a strălucitelor pledoariĭ a d-luĭ avocat Savinescu, tribunalul a achitat pe ceĭ învinuiţi.

Absolvenţii şcoalelor secundare şi speciale

In urma examenuluĭ de absolvire, curs superior, ţinut la liceul „Sf. Sava", toţi candidaţii aŭ fost admişi:

Secţia clasică: Bănescu Gh., Cătuneanu Tr. Frantz Iosef, Iovanache Ion, Moroianu G., Poenaru Alex., Solacolu Barbu şi Steinchart Alex.

Secţia modernă: Albini Mircea, Alexe Th., Andreescu Nic., Anton Haralambie, Aslan Gh., Bărteanu Gh., Chapier Leopold, Cohen Narcisse, Chrisenghi Gr., Frumuşeanu Romulus, Goldemberg Simon, Mützner Aurel, Negulescu D-tru, Petricu Vasile, Popescu Gh., Steopol Vasile, Schwartz Solomon, Vârgolicĭ Al. Vestimian Ion, Vlădescu Const., Weisselberg M. Nidifer şi Weiser Sebastian.

Particulari: Curelea Gh., Nestor Alex., Mincu Nic., Spireanu M., Stănculescu M., Mărgăritescu Paul, Rusescu Nic., Rădulescu Const., Tudorescu Şt. şi Spirescu Ion.

Entuziasmaţi de succes, absolvenţiĭ l'aŭ sărbătorit printr'un banchet dat la grădina „Parisiana". In cântece şi veselie, absolvenţiĭ aŭ petrecut până târziu noaptea.

*

Aŭ reuşit la examenul de capacitate următoriiĭ eleviĭ, de la gimnaziul din Tecucĭ.

In ordine alfabetică: Ariton Gr., Bălănescu Nic., Caulea Vasile, Corodeanu Traian, Daraban Mihail, Florescu Mircea, Goldemberg Iancu, Gheorghiu Dum., Ioan Gheorghe, Laurenţiu Petru, Longhin Scarlat, Mesrobeanu Anton, Moşor Constantin, Paiu Gheorghe, Prohib Const., Plitos Const., Voiculescu Iancu.

*

Absolvente cu diplomă a şcoaleĭ profesionale de fete „Tache şi Elena Anastasiu" din Tecucĭ:

La secţia croitorie: d-şoarele: Udrea Eugenia, Popovicĭ Elena, Negreanu Eugenia şi Moise Margareta.

La secţia lingerieĭ, d-şoarele: Drăgoescu Didina, Alexandrescu Elisa, Carp Ana şi Costachescu Melania.

Din suferinţele ţăranilor

Sulina, 25 Iunie.

Un grup de ţăraniĭ mobilizaţi, carĭ aŭ participat Duminică la distribuirea medalieĭ „*Avântul Ţăreĭ*", ni s'a plâns de mizeriile ce îndură de la serviciul silvic din Deltă. Aşa, bunăoară, serviciul silvic vinde lemnele din pădure antreprenorilor carĭ le revând ţăranilor luându-le un câştig pe nedrept. Credem că ar fi maĭ bine dacă ministerul de domeniĭ ar dispune ca lemnele pădurilor din Deltă să fie vândute bieţilor ţăraniĭ, pentru ca aceştia să nu maĭ fie nevoiţi a plăti lemnele cu preţ îndoit precupeţilor carĭ profită de pe spatele ţăranilor.

CRONICA VITICOLA

OIDIUM

Oidium saŭ făinarea, după cum e numită în limba poporuluĭ, este ca şi mana, o boală cryptogamică, adică o boală datorită unuĭ parazit din familia ciupercilor.

In Europa boala a fost constatată maĭ întâĭ în Anglia de Tucker după numele căruia s'a şi numit Oidium Tuckeri; astăzĭ ciuperca parazită se numeşte *Uncinula spiralis*.

In ţara noastră boala aceasta exista din timpurile cele maĭ vechĭ, sub numele de mană, nume generic subt care erau cunoscute toate boalele de care sufere via.

Oidium atacă deopotrivă toate organele verzĭ ale vieĭ: frunze, lăstariĭ, strugurĭ. Toate părţile ce sunt atinse de boală sunt caracterizate printr'un aspect făinos albicios şi un miros de mucegaĭ, astfel că o vie contaminată de ordium ne face impresia că ar fi fost pudrată cu făină saŭ ar fi fost în bătaia prafuluĭ uneĭ şosele.

Aspectul albicios şi făinos este datorit unor filamente micĭ carĭ se detaşează foarte uşor la cea maĭ mică frecare. Cu timpul organele atinse îşĭ schimbă culoarea; filamentele ce constituiau praful de deasupra cad, iar în schimbul lor apar nişte puncte negre.

Punctele negre sunt punctele prin care ciuperca şi-a înfipt canalele sugătoare prin ajutorul cărora parazitul se hrăneşte. Pe când la mană ciuperca pătrunde adânc în interiorul ţesutuluĭ organuluĭ atins la oidium din contră nu pătrunde decât în celule superficiale; restul micelĭuluĭ învălue organul într'o reţea de filamente carĭ formează oarecum rădăcina. Pe aceste filamente si 'n afară de canalele sugătoare, din distanţă în distanţă, apar alte filamente care sunt compuse dintr'un număr de 5—6 celule perfect independente unele de altele. Aceste celule microscopice nu sunt altceva de cât semânţa pe care la maturitate cel d'întâĭ vânt o împrăştie, pentru a răspândi maĭ departe boala.

Strugurii ce sunt atinşi de oidium sunt opriţi de asemenea în dezvoltarea lor; boabele devin tari, plumburiĭ, adesea ciuperca se localizează într'un punct al bobiţeĭ, opresc dezvoltarea eĭ în acel punct şi în scurt timp boaba pocneşte lăsând să se vadă sâmburele interior. Strugurii atinşi aŭ un miros special de putregaĭ ce se comunică maĭ departe vinuluĭ, dacă nu vom lua precauţiunea de a sulfita culesul.

Condiţiunile de desvoltare cele maĭ favorabile pentru parazit sunt: umiditate, temperatură potrivită (14°—30°) şi lumină difuză. In timp ce mana are nevoe esenţială de umiditate, pentru oidium căldura potrivită este aceea care joacă rolul principal.

Remediul clasic contra oidiumuluĭ este sulful (pucioasa).

Modul de întrebuinţare al acestuia e sau prăfuirea cu ajutorul foalelor sau „torpileĭ", sau amestecarea luĭ în zeama ce serveşte la combaterea maneĭ. Forma sub care se întrebuinţează sulful este cea cristalină, „floare de sulf", sau cea de sulf sfărâmat. Maĭ înainte se credea că floarea de sulf reacţiona maĭ puternic ca una ce e mult maĭ fină; astăzĭ însă, practica a dovedit că sulful triturat şi absolut lipsit de umiditate este cel maĭ bun, deoarece firul prezintă maĭ multe asperităţi, putându-se fixa astfel cu maĭ multă uşurinţă pe ciuperc㠀.

Cercetările ştiinţifice moderne au arătat deasemenea că eficacitatea tratamentuluĭ cu sulf ar consta în mica cantitate de acid sulfuric pe care sulful ar conţine-o totdeauna, ca rezultat al oxidăreĭ vaporilor de acid sulfuros degajaţi de substanţă.

In timp ce tratamentul cu sulfat de cupru contra maneĭ, este numaĭ preventiv, tratamentul contra oidium-uluĭ este în acelaşĭ timp şi curativ.

Cantitatea necesară la ha. este aproximativ de 20 kgr. sulf pentru primul tratament şi 40—60 pentru cele următoare. Număruĭ tratamentelor e de obiceĭ treĭ. Două înainte de floare, aĭ doilea coincidând cu înflorirea şi aĭ treilea la maturitate. In cazul când invazia e puternică nu vom neglija a trata suplimentar.

In ultimul timp ca mijloc curativ se recomandă mult întrebuinţarea permanganatuluĭ de potasiu, în proporţia de 125—150 gr. la 100 litri de apă.

Se va lua seama la facerea soluţieĭ ca tot permanganatul să fie topit, el fiind greu solubil şi intensitatea coloraţieĭ soluţiuneĭ putând să ne mascheze disolaţia în întregime a permanganatuluĭ. Soluţia de permanganat are desavantajul de a fi foarte puţin muietoare; singurul mijloc cunoscut până în prezent pentru a înlătura acest inconvenient este adăugirea la soluţia de var, în proporţia de 3 kgr. la 100 de litri. Orice alt amestec a soluţieĭ de permanganat în afară cu soluţiile de sulfat de cupru este interzis, de oarece permanganatul fiind o substanţă oxidantă alterează toate substanţele cu care ar veni în contact. Recomand deci să nu se adauge soluţiunilor de permanganat nicĭ melasă, nicĭ gelatină, caseină, adhésol, etc. căcĭ astfel eficacitatea tratamentuluĭ e absolut nulă.

Se va avea de asemenea în vedere că tratamentul cu permanganat e numaĭ momentan şi nu vom întârzia a-l face să urmeze tratamentuluĭ cu permanganat o prăfuire cu pucioasă.

In afară de soluţie, permanganatul se maĭ poate întrebuinţa şi în pulbere amestecat cu sulful; iată de exemplu formula Truchot:

Sulf precipitat 65 kgr.
Var în pulbere 20 kgr.
Permanganat de potasiu 15 kgr.
Total 100 kgr.

Această pulbere se răspândeşte ca şi pucioasa simplă şi are eficacitate şi în contra *putreziciuneĭ comune*.

In afară de pucioasa sfărâmată şi în „floare" cum şi de permanganat, se maĭ întrebuinţează contra oidium-uluĭ polysulfuri alcaline şi diferite specii de pucioasă numite muietoare, toate aceste produse nefiind încă introduse în ţară la noĭ şi revenind prea scumpe pentru tratament.

Dr. I. Pisovschi

Procesul escrocherieĭ dela Banca Agricolă din Calaraşi

Călăraşi, 25 Iunie.

După cum am anunţat, a început azĭ în faţa Curţeĭ cu juriu de aci procesul luĭ Victor Mehedinţeanu, autorul escrocherieĭ de 58.000 leĭ săvârşite în dauna Băncei Agricole din localitate.

După cum se ştie, sunt acuzaţi ca complicĭ I. Catina, ziarist şi Ştefan Opran.

Au fost ascultaţi numeroşi martorĭ, carĭ—excepţând treĭ — au depus în favoarea inculpaţilor.

Procesul va continua la orele 9 seara, când vor urma pledoariile apărăreĭ şi rechizitorul.

Se crede că sentinţa se va da încă în cursul nopţeĭ.

După atmosfera de până acum, se pare că I. Catina şi Ştefan Opran, carĭ sunt acuzaţi ca complicĭ, vor fi scoşĭ din cauză.

SENTINŢA

Călăraşi, 26 Iunie

Astăzĭ tribunalul s'a pronunţat în procesul de excrocherie de la banca Agricolă din Călăraşi.

Victor Mehedinţeanu şi Şt. Opran, principaliĭ autorĭ, au fost condamnaţi la câte 3 aniĭ închisoare, 58.000 leĭ despăgubirĭ civile către Banca Agricolă, şi câte 500 leĭ cheltuelĭ de judecată.

D-tru Catina a fost achitat.

*

Judecătorul Petrescu a făcut însă opinie separată pentru Opran.

Condamnaţiĭ aŭ făcut apel.

Abonamente de vilegiatură

pe lună în ţară: leĭ 1.50; pe lună în streinătate: leĭ 3. Pentru Germania Austria şi Elveţia: leĭ 4 pe lună.

Noul primar al Romeĭ

D-l Prospero Colonna

Copil dispărut

Poliţia noastră a fost anunţată de autorităţile sârbeşti că în ziua de 5 Iunie a fost furat din comuna Bolievatz (Serbia) din curtea caseĭ părinţilor săĭ, copilul Borissav (Bora) în vârstă de 12 aniĭ, fiul secretaruluĭ administraţieĭ de plasă Bolievatz, d-l Radossav Slivicĭ.

Se crede că băiatul a fost furat spre a fi întrebuinţat la cerşetorie.

Semnalmentele luĭ sunt următoarele: etatea 12 aniĭ, statura mică, corpolent, părul căzut de pe cap în două locuriĭ, nu vede bine, mersul greoiŭ, suferind de varice, cântă frumos. Când a dispărut era îmbrăcat simplu, haine subţiriĭ, caschetă de stofă, cămaşe de pânză.

Cine va fi aflat ceva de soarta acestuĭ copil, este rugat să anunţe autorităţile.